

**SEZNAMTE
SE
S REDAKCÍ**

STR. 80

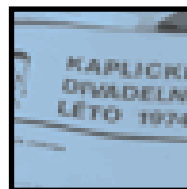

DOŠLO POŠTOU

STR. 81

**KRISTOVA
LÉTA**

STR. 83

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY

17. června 2004

čtvrtek

číslo 6.

... závěrník na čtvrtek

Tak už je to tady. Skončilo poslední představení, proběhly poslední diskuse a doprovodné programy a všichni míří domů. Doufají, že se po probdělém týdnu pořádně vyspí a v hlavě si rovnají všechno, co viděli a zažili. Co bylo typické pro 33. ročník Dětské scény?

Recitátoři se v mnohých případech se svým lektorským sborem opravdu potkali. Pro příští rok nám zbývá výzva, zda přehodnotit pořadí kategorií při vystoupeních sólových recitátorů a změnit ho, a nebo nechat vše při starém. A prostor auly lesnické školy – jak ho upravit, aby se dětem recitovalo lépe?

Přehlídka souborových vystoupení přinesla otázek a podnětů víc. Dětský diskusní klub se zdá být příliš krátký. Dilny pro děti ze souborů by naopak přivítaly větší spolupráci s vedoucími dětských souborů (co se týče zajištění pití, svačín a přezůvek především pro menší děti) a větší toleranci k jejich programu (pozdní příchody a časnější odchody dětí z dilen). Diskusní klub pro dospělé účastníky byl někdy příliš pejorativní a témata se při diskusi opakovala. Někteří účastníci se dali slyšet, že mají příliš málo času na jídlo. Děti ze souborů málo spaly. Přesuny mezi Národním domem, kinem Vesmír a divadélkem Trdýlkem byly někdy hektické. Někomu byly krátké dny a jinému zas noci. Zážitek bylo tolik, že se začínají slévat dohromady.

Jistě, že se dá ještě ledacos vylepšit. Většina zmíněného však k hektickému času festivalů patří. Zavřeme tiše oponu, zajdeme si na některá místa, která jsme si za týden oblíbili, a začneme se těšit na příští rok.

-ivd-

... foto dne

Autorem dnešního snímku je Zdeněk Fibir.

VYSVĚTLI POJEM

Každá společnost si postupně utváří svá vlastní pravidla, zvyky a také začne časem používat svůj osobitý slovník, kterému rozumí jen příslušníci dané skupiny – podívejme se na Brňáky s jejich hantecem, programátory, hokejisty... Také svět umění dramatického je takovouto komunitou „těch, co k sobě patří a rozumějí si navzájem.“ Ale rozumíme si skutečně? Opravdu víme všichni, co která slova našeho odborného slovníku znamenají? Skutečně chápeme, co nám naši lektori v dobré víře říkají?

POINTA

To jsme asi slyšeli. Ale vědět, co to je...

Jaroslav, 13

To nevím. Nebo vím, a neumím to zformulovat. Prostě zakončení. Víš co? Najdi si to ve slovníku!

Alena, 35

Konec s překvapením.

Anička, 12

Významová metafora. Rozsvěcení situace.

Irena, 57

Pochopení celého děje.

Lenka, 43

Pochopení situace.

Stáňa, 36

To je konec. Nebo nějak tak.

Honza, 13

Vtip celého příběhu.

Jaromíra, 36

Asi něco s poezií.

Jaroslav, 12

Závěr – překvapivý.

Liba, věk neuveden

Štronzo.

Roman, 13

Slyšela jsem to, ale nevím co to je.

Jana, 12

Překvapivé závěrečné rozuzlení – tečka.

Miloš, 21

Pointa: Vtipný, překvapující závěr vyprávění, hlavní myšlenka anekdoty, závěru básně (nebo jiného literárního útvaru), filmu apod.

Encyklopedie Diderot 2002

... obsah čísla 6.

Úvodník na čtvrtek	74
Vysvětlí pojem... pointa	74
Z dílen: Seznamte se s...	
Romanou Zemenovou	75
Martinou Vandasovou	75
J. Machalíkovou a H. Šimonovou	76
Pohled Evy Machkové	77
Z diskusí	77
Dětský diskusní klub	78
Tváře dne	79
Jak to vidím já	79
Seznamte se s...	
Redakci Deníku Dětské scény	80
Redakční štafeta	81
Došlo poštou	81 – 82
Tváře dne	82
Kristova léta	83
Tváře dne	83
Štafeta	84

Výrok dne:

To je konec.

Z DÍLEN

Seznamte se s...

Romanou Zemenovou

lektorkou dílny L pro děti ze souborů - Malé potvůrky (práce s loutkou)

Inzerát: Prodám ponožky různých barev. Zn.: Všechny levé!

Pozor! Dejte si pozor!

Během několika dnů trvání dílny pro děti ze souborů nazvané Malé potvůrky se zrodilo 84 jen těžko identifikovatelných individuí. Rozběhly se nejprve po Trutnově, zamořily celou letošní Dětskou scénu a následně pak celou republiku. Dávejte si pozor na nakousnutí končetin, sežrání dokladů, hlídejte si šperky. A co je nejdůležitější! Dejte si pozor na leknutí, nejhorší je umřít strachy!... Ale ne, nebojte se, ony jsou vlastně přítulné a slušně vychované, hládit je můžete, ale na vlastní nebezpečí – mohly by vám přirůst k srdci.

Tak přesně to se stalo, a to více jak 80-ti dětem ze souborů, které navštívily dílnu Romany Zemenové. Během dopoledne si užily výrobu ponožkových loutek, skládaly a zpívaly novou píseň, seznámily se s některými typy loutek a s vlastnoručně vyrobenými loutkami hrály jednoduché etudy. Pro vnějšího pozorovatele, kterým jsem se stal, vyznívala větší část dopoledne poněkud monotónně, ale pro seminaristy byla příjemně stráveným časem. Závěrečné využití vyrobených potvůrek v dramatické akci bylo velmi příjemným ukončením dopoledního zastavení s loutkami.

O dílně mi Romana prozradila, že děti pracovaly velmi dobře, zapojily se do všech nabízených aktivit. Lektorce nejvíce vyhovovalo, když se ve skupině sešly děti nejrozličnějších věkových skupin, protože se starší stávaly inspirací mladším. Z práce má dobrý pocit. Na otázku, jak celkově hodnotí letošní Dětskou scénu, odpověděla, že si cení především pohody, ve které přehlídka probíhala. Dále pak ocenila přesné a zajímavé postřehy seminaristů, kteří často svým diskusním vstupem znesnadnily práci lektorskému sboru, neboť komentář zástupců seminářních tříd k jednotlivým představením, se kryl se závěry lektorů.

-dlab-

Martinou Vandasovou

lektorkou dílny L pro děti ze souborů - Malé potvůrky (práce s loutkou)

Hledám –istu, který mi poradí, jak na duhu. Zn.: ne alpinistu ani masochistu.

Při vstupu do výtvarné učebny se mi naskytl pohled, jenž mi evokoval loňskou návštěvu v dílně pro děti ze souborů, kterou tehdy (stejně jako letos) vedla Martina Vandasová. Totiž - stejně jako vloni jsem se do této výtvarné dílny dostal až v poslední den jejího konání. A stejně jako v loňském roce bylo k nepřehlédnutí, že všichni přítomní, tedy kromě lektorky (na té to alespoň nebylo vidět), už vyčerpali všechnu sílu a energii potřebnou k tvořivé a aktivní činnosti. Práce dětí byla během celého dopoledne soustředěná, ale jejich zaujetí „pro věc“ bylo nesrovnatelné s prvními dny přehlídky. Název letošní výtvarné dílny mne zaujal – Moje malé i velké já. Martina Vandasová je učitelkou výtvarného oboru ZUŠ Jilové u Prahy a její pohled na výtvarnou práci s dětmi je mi velmi příjemný, v tom jsem se utvrdil i při včerejším semináři.

Protože rok je dlouhá doba, přečetl jsem si článek psaný zhruba před rokem, abych si připomněl, jak to vlastně bylo, co vše se ve výtvarné dílně odehrávalo. Je mi potěšením oznámit, že loňský program je zcela odlišný od toho letošního. To mj. vypovídá o tvořivosti a potenciálu, které Martina do práce s dětmi vkládá. Vede děti k hledání a objevování, učí je vnímat barvy a tvary, pojmenovávat pocity i v jejich jemných detailech, reflektovat svou práci i svět kolem nás, a to jak výtvarnými, tak verbálními prostředky. Mohlo by to vyznít jako fráze, ale tvořivý proces, kterým děti v dílně prošly, byl opravdový, alespoň tak jsem jej vnímal.

Sama lektorka říká, že nemá ráda, když se v souvislosti s výtvarnou činností příliš zdůrazňují techniky, protože by mělo jít především o sebevyjádření a jeho převedení do výtvarné řeči. Z té je „slyšet“ síla hlasu, intonace, city i emoce.

Při závěrečné reflexi byly děti (tedy Bělovous Zrzunda, Kiki, Zmije, Filip z Obrova panoše a několik vypravěčů) pochváleny za nápa-

dy a trpělivostí. Děti odešly a odnášely si s sebou kromě nových zkušeností s výtvarnou prací také i výsledky svého dopoledního snažení. Při mém loučení s Martinou Vandasovou začala s jistotou dávkou nadsázky popisovat jeden zajímavý postřeh. Jelikož se tato rubrika jmenuje „Seznamte se s...“, přišlo mi příhodné požádat lektorku o napsání příspěvku na popisované téma. Martina neodmítla. Děkuji!

-dlab-

Jsem špindíra... a ještě k tomu vedu děti.

Martina o své dílně

Práce ve výtvarné dílně má zvláštní členění. Od mytí k mytí v nepravidelných a velmi krátkých časových úsecích. Rozumíme mytí rukou hned, jen co se umažou špičky prstů.

Nejsem tu od toho, abych kvůli jedinému dopoledni kazila, co maminky učí deset (až šestnáct) let. A tak se jen chvílemi nesměle ozývám: „No vždyť se umažete ještě mockrát, nechte mytí až na konec.“ Marně. Jsou dobře vychované. A taky poučené – upatlaný výkres je špatný vždycky. A což, když se umažou kalhoty nebo rukáv (jen trochu a vypratelně): „Mamka mě snad zabije!“ Víím dobře, jak vypadá obsah batohu, který přiveze dítě po týdenním výletu, mám děti tři a chválit se mi častokrát nechtělo, ale „zabíjet“ jsem se chystala, jen když hlaly nebo nebyly včas doma, a to lítostí, strachem.

Prostě mi ta úzkostlivá snaha dětí neu-mazat se přijde trochu líto. Představuji si, jak doma mají dovoleny jen fixy (raději tenké), vodovky svátečně na balkóně, na nějakou hlinu ani pomyslet. A ve škole hezky igelit, na který se vejde formát A4.

Jak očekávat spontánní projev, když se malý výtvarník ostýchá si k práci kleknout, roztírat pastely dlaní, umazat si dokonce i levou ruku (!), a pak taky vidět, jak si své dílko, které by tak rád ukázal doma, odnáší špičkami prstů štitivě od těla.

Tak tohle se mi honí hlavou, když cestou k penzionu mým obchod s nátěrovými hmotami, a tam za výlohou dva skvostné overaly k jednorázovému použití.

A proto prosím – přište na výtvarnou dílnu aspoň nějaké staré dlouhé triko.

Martina Vandasová

Z DÍLEN

Seznamte se s...

Janou Machalíkovou a Hanou Šimonovou

lektorkami dílny pro dospělé - Improvizační liga

*Koupíme všechny své seminaristy.
Zn.: Chceme jen to nejlepší.*

Premiéra na DS: vítězství srdce

Pokud jste měli v průběhu uplynulého týdne příležitost číst jiná významná světová periodika, než je náš Deník DS, určitě jste si nemohli nevšimnout tučných titulků, ohlašujících zápas roku 2004 – vystoupení našich borců na Dětské scéně 2004.

Pakliže jste se náhodou k tomuto čtivu nedostali, zde vám přinášíme průřez nejvýznamnějšími články:

Zápas roku se blíží!

„Již jen pět dní nás odděluje od zápasu roku našeho národního týmu v improvizaci na letošní Dětské scéně. Naši borci denně pilně trénují ve dvoufázovém cyklu,“ řekly nám trenérky Jana Machalíková a Hana Šimonová. „Vytvořily jsme

pro ně důkladný tréninkový plán, jehož základními kameny jsou ladění, tréninkové slunce, desatero, kategorie, příprava v týmech a zápas. Borci jsou skvěle motivováni a dokonce i ve svých volných chvílích podstupují mimořádné tréninky v pohostinských zařízeních.“

MF Dnes 12.6.2004

Naši borci před branami!

„Již za tři dny se otevrou brány stadionu a na jeho plochu vběhnou národní týmy z celého světa. Mezi nimi i naši borci, do nichž celý národ vkládá veliké naděje. „Co komplikuje poslední přípravy našeho týmu?“ zeptali jsme se obou trenérek.

„Procvičujeme především tyto body:

Neblokuj!

Neplkej!

Negaguj!

Udržuj zaměření!

Ukazuj svoje pravé já!

Změň se řečeným!

Nezař nad ostatními!

Když jsi na pochybách, změň rutinu!

Pamatuj, že kdo se snaží vědět, neví, zatímco kdo ví, nemusí se snažit!

Věř si a buď soustředěný!

Naši borci si věří, přestože je stále co pilovat.

„Stíhají vás nějaké zdravotní problémy?“

„Milanův pohyb ještě není tak plynulý a občas nám vypadává z rámce, Darina má potíže s kolenem, Jakub musí více rozvíčkovat práci úst. Ale to náš realizační tým snadno doladí. Jinak je vše v pořádku.“

Právo, 15.6.2004

Za národním týmem vyrazily tisíce příznivců

„Tisíce oddaných fanoušků vyrazilo za českým národním týmem na Dětskou scénu a na sta-

dionu to v průběhu zápasu bylo opravdu znát. Jedna mexická vlna stíhala druhou, vzduchem se rozléhaly nadšené pokřiky, červenomodrobílé vlajky vlály a atmosféra byla nabitá nadšením. Fanoušci pronásledují naše borce při každé příležitosti – sledují tréninky, předzápasové rozvíčkování, chvíle odpočinku a kontrolují i dodržování jejich pitného režimu, tak důležitého v těchto dnech. Hráče tato atmosféra jistě vybičuje k mimořádnému výkonu, jak se ostatně přesvědčíme již dnes večer.“

Blesk 16.6.2004

Národní tým vydřel první bitvu

„Končili v křečích, v ohromném parnu vysílení. Ale s vítězstvím. Obtížná premiéra na Dětské scéně skončila šťastným koncem. Žlutí remizovali s červenými 5:5. Možná tomu už sami nevěřili, když zbývalo do konce zápasu několik minut a červení prohrávali 4:5. Ani hráči ve žlutých dresech, ani hlasitá podpora, která přijela z Čech. Vtom se snesla kategorie Červená knihovna, která zamíchala děním. Vyrovnáno. Běžela poslední kategorie Smrt v jedné minutě. A přišel spásný nápad. Hrdinkou zápasu se jednoznačně stala rozhodčí.

A skvělí fanoušci spustili: Kdo neskáče, není Čech. Hop! Hop! Hop! Hráči jim po utkání dlouho děkovali, soupeře překonali srdcem a šťastnou koncovkou. „Hnali nás kupředu. Děkujeme!“ řekl kapitán Milan. Další tah našich trenérek vyšel.

MF Dnes 17.6.2004

-pet-

POHLED

nezávislé recenzy
Evvy Machkové

Poslední den přehlídky otevřelo vystoupení souboru **Klabastr klabum ze ZŠ Pavlovská v Brně**. Jako režisérka inscenace **Čarodějova učně** je uvedena **Andrea Zlatníčková**, která byla i dramatičtorkou knihy Ottfrieda Preusslera. Na inscenaci se však podílelo více dospělých, jména autorů výpravy a hudby mají dovětek „a spol.“, šlo tedy o týmovou práci, a není divu, jde o předlohu i inscenaci náročnou. Kdybych měla složky inscenace klasifikovat jednotlivě, dramatičtorka bych ocenila jako velmi dobrou či dobrou. Preusslerova kniha je román, to znamená, že se v ní líčí jak každodenní chod mlýna a práce dvanácti chasníků v něm, tak vše, co se váže k výuce čarodějnické. To se do žádného dramatického tvaru vejít nemůže, a proto tomu, kdo knihu nezná, často unikají souvislosti. Největší problém vidím v tom, že chybí Krabatova výuka čarodějnickví a tedy nejsou zcela objasněny vztahy mezi Mistrem a Krabatem, i že není vždy jasné fungování pravidel onoho světa ve mlýně. Režii po stránce koncepce a volby scénických prostředků, včetně výtvarné složky a hudby, bych ocenila na výbornou – inscenace obsahuje celou řadu mimořádně působivých scénických obrazů, řada zapeklých míst příběhu je tu znamenitě vyřešena. Co už bych tradičním způsobem klasifikovat nechtěla, to je složka herecká, tedy projev aktérů,

(12 – 15 let), a to proto, že chyby, jichž se dopouštějí a nedostatky v dovednostech, které se v inscenaci projevují, nejsou jejich vinou, ale jsou způsobeny mezerami v metodice jejich vedení či její úplnou absencí. Zřejmě zatím nebyla vykonána ani základní přípravná práce. Mistr – zlý čaroděj se tu jeví (a začíná to už kostýmem) spíše jako vojenský šikovatel, který umí řvát na podřízené, ale čarodějného na něm nic není. A stejně jako Krabat (ale i někteří další aktéři, v menších rolích) nefrzuje dobře větu a jejich promluvy působí, jakoby je jen namemorovali. Mezi postavami často chybí kontakt a reakce na partnera. Jsou dobře pohybově vybavení, ale v rovině slovní komunikace a slovního jednání se daří zřejmě spíše jen náhodně některým z nich. Přitom cvičení těchto dovedností se najde všude dost, existují o tom publikace, lze se tomu naučit v kurzech pro učitele a tak dále. Slyšela jsem názor, že je to prostě školní soubor a na ten se nemohou klást stejné nároky jako na ZUŠ. Jde ale o stejné děti, ať chodí tam či tam, a všechny budou v životě potřebovat dobrou komunikaci, to znamená zdravý a dobře posazený hlas (u několika slyšíme hlasy, s nimiž se nepracuje dobře). Přirozený a plynulý projev slovní i mimoslovní budou potřebovat všichni, ať se stanou prodavačkami, lékaři, či dokonce učiteli, a také ovšem když budou navazovat vztahy přátelské, spolupracovnícké či partnerské, řeč zkrátka je důležitý nástroj, a to nejen v složce technické, nýbrž i výrazové. Ovšem i divadlo potřebuje dobře vybaveného herce či hráče, protože i sebegeniálnější koncepce a

prostředky jsou divákovi zprostředkovány právě jimi. Ostatně: to nejzajímavější na jevišti je člověk, který dovede upoutat pozornost. I tomu se dá učit, a dokonce i v základní škole. A na druhé straně – není-li toto zatím ještě dost rozvinuto, je záhodno volit látku podle toho – „kláda“ typu Čarodějova učně rozhodně není látka pro začínající aktéry. A další věc: většinou moc nevádí, když dívky hrají chlapecké role, ale tohle je tak silně mužská záležitost, že na řadě míst to trochu zaskřípe – nemám-li příhodné obsazení, nemohu se nepřítelivější hru dělat.

Další vystoupení dne, **Gordický uzel** podle Doskočilové v recitační interpretaci souborem **Třebíč IV, tj. Áčko ZŠ Týnská v Třebíči**, jehož vedoucí je **Jaromíra Kratochvilová**, nebylo zdaleka tak náročné, a proto i jeho problémy nejsou tak komplikované. Pro zatím zkušené žáky 5. třídy zvolila vedoucí text krátký, přehledný, který se dal přednést na jevišti bez úprav a také bez větších problémů. Přednáškový projev by mohl být živější i různorodější, práce s modrými šátky přesnější i zřetelnější, ale cesta je dobře nastoupená a soubor má šanci pracovat ve stejné sestavě ještě další tři roky do konce školní docházky. A je to rovněž soubor školní – i tyto děti, zařazené do souboru bez výběru, mají šanci naučit se dobře komunikovat.

Na rozdíl od předchozích dvou souborů je ten následující, nebo přesněji řečeno jeho vedoucí **Libuše Hanibalová**, na národní přehlídce již po několikáté, a to v rozpětí nějakých 15 až 20 let. Žáci **ZUŠ z Mladé Boleslavi** ve věku do 11 do 16 let vycházeli rovněž z příběhu Hany Doskočilové z knihy *Posledního kousne pes* – inscenace byla nazvána **Tamtamy z nejmoudřejšího stromu**. A i když vlastně text zůstal v podstatě zachován a nešlo tedy o dramatičtorku, vystoupení je zřetelné divadelní. Zde je projev a vybavenost mladých hráčů znamenitá, chovají se na jevišti uvolněně a přitom ukázněně, zvládají jak pohybové, tak řečový projev, jsou muzikální a výborně hrají na bubinky, tamtamy a další rytmické a bicí nástroje, jsou zaujatí a takřka „při věci“, hrají s viditelným zájmem a potěšením, udržují kontakt s partnerem i s publikem. V inscenaci je i řádka pěkných a působivých obrazů, mezi nimiž vyniká vytvoření nejmoudřejšího stromu z lidských těl, zrození prvního muže a první ženy, ale třeba i had, rozlévání vody, starý bůh na svém trůnu i další. Dílčí nedostatky ve výstavbě nejsou natolik důležité, aby poškodily celkové vyznění *Tamtamů* – nejlepšího představení, které jsem za léta od **Libuše Hanibalové** viděla. Bylo by dobře, kdyby se podařilo tuto skupinu udržet a vést dál, neboť by mohla mít před sebou ještě řádku zajímavých počínů.

I závěr přehlídky – japonská čistě ženská a divčí pohádka **Kočičí palác**, s níž přijely už dost zkušené dívky ze **ZUŠ Klecany, pobočka Odolena Voda** – patřil k jejím zřetelným pozitivům. **Ivana Sobková**, dramatičtorka i inscenátorka, zvolila prostředky, které evokovaly japonské prostředí a přitom dovolovaly stříhovou výstavbu s plynulými přechody z prostředí do prostředí, ale také z role do role, těm členkám souboru, které nevytvářely tři hlavní role – **Jukiko**, její paní a kočičky. Otázky se týkají spíše dílčích momentů – na začátku není dost jasně vyznačena pozice **Jukiko** v panském domě a rozvinut její vztah s kočičkou, dvoji putování na kočičí horu snad mohlo být více obměněno, konec by mohl být výraznější. Ale to nic nemění na faktu, že šlo o dobře udělanou inscenaci s dobře vybavenými dětmi.

Netroufám si teď na místě hodnotit celou přehlídku, den za dnem člověk vidí řadu inscenací, diskutuje o řadě problémů a chce to odstup, aby bylo možné zvážit všechny hodnoty a shrnout všechny problémy, které jsou problémy nejen těch inscenací, které na přehlídku byly letos zařazeny. Ale jeden problém bych ráda „vytkla za závorku“ – je to problém přiměřenosti úkolu, který si jednotliví vedoucí kladou. Objevila se tu v některých případech zřetelná tendence k úkolům naddimenzovaným, a to v různé podobě. Jsou předlohy, které jsou samy o sobě obtížně dramatizovatelné, ale také předlohy, které jsou náročné hlavně vůči dané skupině a jejím předpokladům je zvládnout. Obvykle bývá konstatováno, že práce byla úctyhodná, že inscenátor dělal co mohl, ale málokdy se v těchto případech dá říct, že výsledek byl opravdu dobrý, plně odpovídající původnímu záměru a chtění. Někdy jde jednoduše o „velké oči“, což je podle mého názoru ne zrovna dobrý záměr vzhledem k zúčastněným dětem. Smyslem dětského divadla není nahrazovat divadlo profesionální či uspokojit vedoucího v jeho snažení o co nejjednodušší umělecké dílo, či jen zájem dětí o nějakou látku, ale jde o to, aby děti touto prací něco získaly, aby se zabývaly svými skutečnými problémy, aby zvládly řadu důležitých dovedností, a v neposlední řadě aby měly zážitek skutečného úspěchu, pocit, že něco doopravdy dokázaly tak, že je možné uznat to se vším všudy a bez výhrad.

Z DISKUSÍ

Na poslední diskusi se účastníci scházeli v tempu i stavu odpovídajícím rostoucí únavě, ale přesto na nich byla vidět potřeba poskytnout dnes hrajícím souborům i sobě navzájem dětinou vazbu, pokusit se pojmenovat podstatné a vyslechnout názory lektorů. Začínalo se v netypickém pořadí, a tak jako první se na řadě ocitl soubor

Koukej, ZUŠ Klecany: Kočičí palác

Vedoucí: když jsme dělali předchozí představení, rozhodovali jsme se, který ze dvou textů si vybrat. Tehdy jsme zvolili jiný, který byl o partě holek, ale nechtěli jsme přijít o Kočičí palác, a tak jsme se k němu vrátili.

Seminaristé: představení se nám moc líbilo, a to ve všech jeho složkách, které používaly zkratky. Ocenili jsme hudbu na jevišti, pohyb (možná by stálo za to dotáhnout gesta služek), kostýmy i stínohru. Otázkou bylo např. kdo byly kočky vítající lidi v paláci, věk ústřední kočičky, načasování útoku koček. Zabývali jsme se otázkou smrti na jevišti, která k japonské stylizaci seděla. Někomu z nás chyběla jakási naděje – katarze na konci.

Lektoři: vesměs jsme představení chválili, ocenili jsme čistotu výtvarnou a hudební složku, soustředěnost a sdělnost hrajících dívek, pohybovou stylizaci. Otázkou je využití stínohry, která mohla být naplněnější, zejména v závěru, který je vrcholem, ale ne tečkou. Pohádka potřebuje katarzi. Cesta byla časem monotónní, mohla se vyřešit divadelní zkratkou, stejně jako cesta pyšné paní mohla být jiná. Problematická je expozice postavy **Jukiko**, která má velmi vysoký status.

Z pléna:

- nedodržení chůze služek, které ale krásně charakterizovaly sídlo paní
- na konci by měla být divadelní tečka
- motiv jasnovide je metaforou závěru

- konec je daní za to, že se člověk vzdá role vypravěče

Klabastr Klabum, ZŠ Pavlovská Brno: Čarodějův učeň

Vedoucí: děti jsou ze 7. – 9. třídy ZŠ, začínáme s nimi pracovat v září a končíme v červnu, pro letošní rok jsme hledali text pro celovečerní představení, který by odpovídal chuti dětí hrát pohádku až horor.

Seminaristé: naše názory se lišily podle znalosti či neznalosti předlohy. Velmi oceňujeme dramaturgii, která dokázala příběh oprostít od celé řady epizod, ale tím došlo často ke změně motivací. Zajímavá byla práce s tělem, s prostorem, s hudbou, kostýmy učňů (nebyla nám však jasná proměna v havrany), nelíbil se nám kostým Mistra. Krásný byl vývoj vztahu mezi Krabatem a Kantorkou. Nerozumíme významu sekýrek, postavě Kmotříčka. Jako problém vidíme to, že je to mužsky laděná předloha, hraná dívčím souborem, nelíbily se nám příliš konkrétní rekvizity (lebka, stůl) a problémem bylo i trojí opakování některých motivů, které nebylo vždy účelné a dotažené.

Lektoři: i naše debata byla hodně rozdělená. Některé z vámi pojmenovaných problémů nám zabránily jít s příběhem, ale jiní z nás zase měli silný zážitek a chuť všechno jim odpustit. Předloha je velkých rozměrů a na představení je vidět poctivá snaha dát látce, co potřebuje. Zajímavé jsou scénické obrazy, zaujetí dětí i speciální dovednosti, které mají (stavba pyramid...). Problémem je stereotyp, délka a vracející se motivy, které by potřebovaly větší divadelní zkratku. Dořešit by se měla základní motivace postav – kdo je Mistr, Kmotříček, chlapci, proč chce Mistr Krabata získat na svou stranu...

Z pléna:

- je vidět rozdílná vybavenost dětí
- ocnitelná je úprava textu do nové struktury
- postava Kmotříčka je pro nás d'ábel, ale chlapce na konci osvobozuje
- nebylo vidět, že Krabat je nejlepší žák
- moc se nám líbilo zpracování telepatie

ZUŠ Mladá Boleslav: Tamtamy z nejmoudřejšího stromu

Vedoucí: jedná se o odrostlejší děti, dnes nám chyběly dvě členky a představení mělo řadu problémů. Loni jsme dělali nonsens, letos jsme zvolili téma báji a mýtu.

Seminaristé: zaujala nás atmosféra, velmi silná byla expozice. Trochu jsme přemýšleli o tom, zda se jednalo o zpracování přísloví nebo mýtu. Celek se nám rozpadá na dvě části, ta druhá se potýkala s technickými problémy, ale děti to ustály. Závěr se nám zdá poněkud plakátovitý. Je škoda, že více nevyužili batikovanou látku.

Lektoři: ocenili jsme silně a dobře zvládnuté pohybové a zvukové prostředky. Problém vidíme také ve druhé části inscenace, kde dochází ke zdvojení informací o tom, jak spolu lidé komunikují. Možná by se mohla více využít zvuková stránka. Zajímavé bylo téma podtínání stromu, z něhož vznikly tamtamy. Krásný byl moment zrození lidstva a velmi emotivní chvíle sblížení muže a ženy, která byla pojata s humorem.

Z pléna:

- velmi dobře vybavené děti
- došlo ke skutečné komunikaci dvou skupin, což je

pro jejich život velmi důležité
- je škoda, že tamtamy se ukázaly hned na začátku a nevznikly až později

Áčko, ZŠ Týnská, Třebíč: Gordický uzel

Vedoucí: děti jsou ze 6. třídy, druhým rokem chodí do nepovinného předmětu, před touto inscenací udeřili pásmo pro rodiče

Seminaristé: ocenili jsme neobvyklou látku, v níž spatřujeme především pedagogické cíle, jako je objasnění pojmu „gordický uzel“, pověstí a historie. Dobré je zapojení všech a práce s pověstmi. Jako problém vidíme zmechanizování práce, málo nadšení, otázku barev (modré šátky), málo využitou práci s loutkou.

Lektoři: jedná se o vhodný, přínosný text, který je jednoduchý a vhodný pro málo vybavené děti. To, že mají málo dovedností, možná způsobuje jejich neschopnost odolat tlaku deklamace. Otázkou je způsob práce s textem na jevišti, z něhož se vytahuje jednotlivosti bez většího uvažování o tom, které motivy jsou podstatné a které ne. Děj se rozpadá na dvě části, přičemž první se dlouho buduje a nerozvíjí příběh. Šátky nejsou důsledně využívány.

Z pléna:

- není realizování rozetnutí uzlu

Na závěr diskusního klubu vystoupil se svým vstupem a poděkováním Wolfgang Mettenberger, který ocenil výbornou organizaci přehlídky, její atmosféru, nové impulsy, poetické obrazy některých představení a také účastníky své dílny i práci tlumočnice Petry Kunčikové. V Německu takovéto přehlídky na celostátní úrovni neexistují, a proto pro něj pobyt zde byl velkou inspirací a přínosem.

-pet-

Dětský diskusní klub

Tolerantní debata Na Nivách

Stejně místo, jiný čas, stejní lektoři, jiní účastníci, otázky mírně pozměněny. Proto je pro jistotu znovu přikládáme:

1. Příběh, téma inscenace?
2. Cíl? Záměr inscenátorů?
3. Použité prostředky?
4. Věci, které fungovaly?
5. Věci, které byly problematické?

Pravidla pro vedení diskuse zůstala stejná, až na jednu drobnou změnu. Tomášova improvizovaná inovace spočívala v tom, že soubor, o jehož inscenaci se právě mluvilo, měl na své slovo 3 minuty a jeho výroky nebyly moderovány. Žádné skoky do řeči, 3 minuty čistého času na formulaci myšlenek – auditorium však nemohlo reagovat. Zajímavá nová zkušenost, ačkoliv se ukázalo, že cestička tímto směrem není příliš široká a na konci je možná slepá. Posluchači totiž ztrácejí zájem poslouchat slovo souboru, kdy už se k němu dále nemohou vyjádřit. Tolik k úvodu, ale přejdeme k poznámkám diskutujících dětí.

Čarodějův učeň (soubor Klabastr Klabum ZŠ Pavlovská Brno)

1. Krabat se dostane do mlýna, kde se učí čaroděje. Zjišťuje, jak to chodí – mistr je ve skutečnosti krutý a učni jsou nástrojem k jeho přežití. Zdatný Krabat za pomoci lásky a přátelství mistra zničí.

2. Poučit diváka o tom, že láska a přátelství dokáže mnoho. Cíl: dobro vítězí nad zlem. Mělo nás to dojmout, postrašit a zapůsobit na nás.
3. Rekvizity, práce se světly, kostýmy, hudba, práce s těly – kulisy.
4. Klady: silný příběh a jeho námět, některé herecké výkony.
5. Problémy: bylo to moc dlouhé, nepochopili jsme postavu mistra a některé drobné nesrovnalosti – smrtka. Hudba je emotivnější než příběh.

Gordický uzel, Áčko, ZŠ Týnská Třebíč

1. Byli dva králové – Gordi a Alexander. Gordi byl moudrý a Alexandr učený. Gordi zhotovil uzel s tisíci smyčkami – ten, kdo ho rozváže, bude vládcem světa. Alúalexandr rozsekl uzel a zemřel.
2. Bez trpělivosti to nejde. Síla nepomůže, když, když člověk potřebuje rozum. Na co vládnout celému světu, mít moc?
3. Modré šátky, stejné kostýmy. Metafory, jazykové prostředky, pohyb – tělo.
4. Sehranost hlasu (sbory) a pohybu. Využití šátků.
5. Problémy: malé zaujetí, vypadalo, že je to moc ne bavilo. Nesoustředěnost a strnulost. Monotonnost – žádná gradace. Nedotažené.

Tamtamy z nejmoudřejšího stromu, ZUŠ Mladá Boleslav

1. Jedna z verzí o stvoření světa. Postavy: Bůh, černí lidé, strom.
2. Cílem je poučit diváky o lidských vlastnostech a o jejich následcích.
3. Rytmičké nástroje, látka, sborový hlas, lidské tělo.
4. Vytvoření znaků rytmičnými nástroji, Moudrý strom, herecký výraz.
5. Nebyl úplně jasný příběh a zdouhavé posílání zpráv.

Kočí palác, Koukej! ZUŠ Klecany

1. O holce, která se starala o kočičku. Ta byla vyhnaná a janovidec jí řekl kam. Holčička podnikla strastiplnou cestu do Kočího paláce, našla ji, pak šla zpátky. Od kočičky dostala dárek. Paní jí záviděla a vydala se do zámku taky. Kočky jí uškřábaly.
2. Je to japonská pohádka o tom, že pýcha předchází pád.
3. Hudba, hlavně bicí. Světlo – stínohra, hadry.
4. Živá hudba a kostýmy, pohyb.
5. Proč na dívku kočky neútočily a na paní ano? Cesta byla dlouhá.

Poslední dětská diskuse byla poznamenána únavou. Pro děti už bylo obtížné se soustředit, často se velký kruh rozpadal na malé šeptající skupinky. Čas vymezený dětské diskusi vypršel ve chvíli, kdy na řadu přišla inscenace Tamtamy z nejmoudřejšího stromu. Miloš s Tomášem zareagovali pohotově. Navrhli, aby ti, kteří už nechtějí zůstat, odešli na večeri a se zbytkem dětí (byla jich asi polovina celkového počtu) debatu prodloužili o další třicetvrtěhodinu. Zůstali spíše starší členové souborů a ti si diskusi opravdu užili.

Když se ohlédnu za dětským diskusním klubem, musím nutně vyslovit domněnku, že na debaty bylo málo času. Každý den se diskuse protáhla nejméně o půl hodiny, často však o hodinu či i více. Někteří byli ochotni se vzdát klidně i večere, jen aby se dočkali odpovědi na své otázky. A tenhle zážitek si odvezu domů.

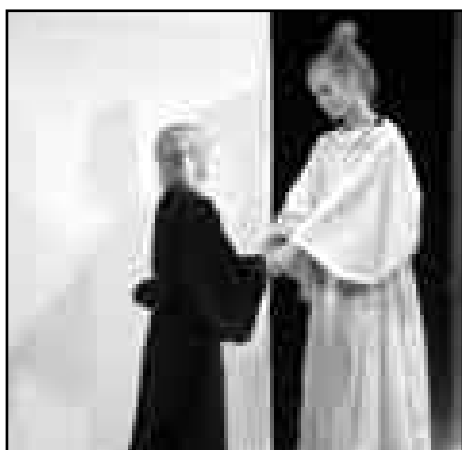
-ivd-

TVÁŘE DNE

16.6.2004

JAK TO VIDÍM JÁ

Tak přemýšlím...

... o tom, jak těžký je úděl vedoucího souboru na téhle přehlídce. Celý rok i déle s dětmi na něčem pracuje, pak – podaří-li se alespoň zčásti naplnit jeho i jejich představy a vytvořit inscenaci - vstoupí do kolotoče přehlídek a je-li jeho práce alespoň v něčem zajímavá či porota krajských kol shovívavá, nebe nakloněna a děti ochotné a zdravé, dostane se na celostátní přehlídku. Má možnost užít si týden s dětmi se všemi klady i zápor, které to přináší – děsivé noční souboje o to, aby už spaly a neblbly, celodenní starání se, aby byly všude včas, všechno stihly a viděly, nic nezničily, umírnění jejich dětského či již lehce dospívajícího řádění, kontrola prvních lásek a hlazení po hlavičkách, když se jim stýská... a k tomu všemu tíha dvou až tří představení před lidmi, kteří pracují ve stejném oboru, rozumějí mu a jsou tu k tomu, aby si o tom vašem povídali, hodnotili ho a třeba s laskavou a dobrou vůlí vám pojmenovali jeho klady i nedostatky. Musíte zvládnout technickou stránku, vyrovnat se s prostorem, srozumitelností, únavou dětí, záskoky, zapomenutými rekvizitami, výpadky paměti, nervozitou, nervozitou, nervozitou... svojí i dětí.

A pak to přijde. Plný (či naopak zcela prázdný) sál, představení v plném proudu, první chyby, které v tom lepším případě vidíte jen vy, radost ze zvládnutí a nebo rozčarování z toho, že se to prostě tentokrát nepovedlo... Všichni máme ambice a touhu být pochváleni – jinak bychom nedělali divadlo, činnost bytostně určenou k předvádění druhým.

Ať tak či onak, pochválíte soubor, protože víte, že i jim na představení záleželo a snažili se, jak mohli. Dáte si s nimi zmrzlinu či pohár a zcela sami, či jen s podporou někoho blízkého, zamíříte za lektory. Tam se dozvíte první soud své práce (a může to být sebelaskavěji podáno – stejně máte strach) a jdete na veřejnou diskusi se seminaristy, ostatními vedoucími, lektory a dalšími, často pro vás zcela neznámými lidmi.

A dostanete slovo k tomu, abyste představili svůj soubor a vznik představení. Někteří z nás, vedoucích, volí přístup stručného faktografického výčtu. Jiní cítíme potřebu ještě před tím, než se případně výtky snesou na naši hlavu objasnit, co všechno bylo jinak, než být mělo, kolik bylo záskoků, s jakými technickými problémy jsme se potýkali a o jakých chybách víme. Nemůžu si pomoci, ale mám pocit, že tím bereme vítr z plachet těm, kdo představení viděli, strávili určitou dobu diskusí o nich a toto vše nevěděli. Přivezli jsme přece divadelní inscenaci a v „normálním“ divadle nám taky nikdo nevysvětluje, co všechno bylo jinak, než být mělo. Nejsem proti tomu, abychom tyto informace nezveřejnili (sama se cítím lehce ochuzena o tuto možnost), ale nestálo by za to říct je až na sám konec diskuse? Není tahle naše předčasná obrana trochu zbabělá...?

Jenže na druhé straně – nepovedlo-li se vám vše či nesetkala-li se vaše celoroční práce s pochopením a zazní-li navíc na diskusi na vaši slova ne zrovna tolerantní, zůstáváte sami jak vojáci v poli a je velice těžké tuhle situaci zvládnout. Za souborem nemůžete, protože je vaším úkolem přecedit vyslechnuté informace a dětem je říct tak, aby ještě s vámi vůbec chtěly pracovat. Ve vašich představách se vám všichni vyhýbají a klopi zrak, na některé jste děsně naštvaní a nebo naopak máte pocit, že se už už rozpláčete a už nikdy, nikdy nebudete dělat s dětmi divadlo, když jste takový trouba ... a nebo s ním aspoň nepolezete na přehlídky.

Není to lehké... unést kritiku ani umět ji říct s respektem k práci druhých. Být vedoucím a nebrat si věci osobně, přes svou duši – když s ní pracujete. Zvládnout být technik, režisér, organizátor, pedagog i diplomat. Mít nadhled, sílu i odvalu nést svou kůži na trh. Mysleme na to a držme si palce, milí kolegové!

Petra Rychecká

SEZNAMTE SE S...

redakcí Deníku Dětské scény

Ivou Dvořákovou

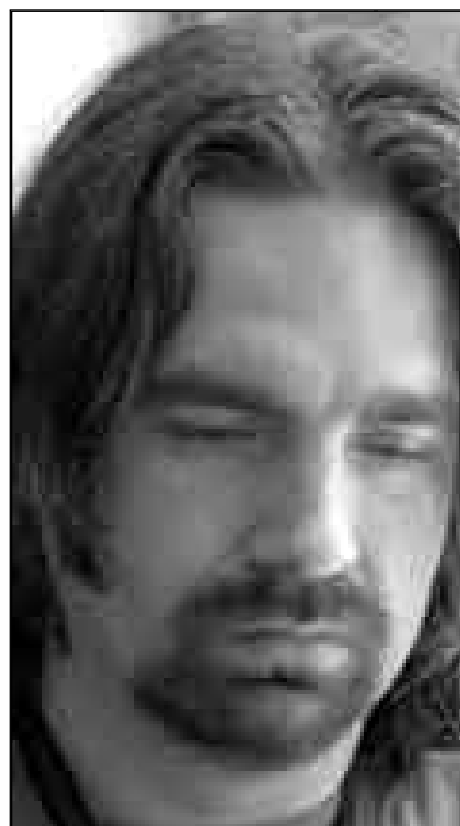
Věnuji modré kruhy pod očima. Zn. Hluboké.

Zdeňkem Diabolou

Daruji redaktora Deníku DS. Zn. nedávno v záběhu, dnes ve výběhu.

Pavlem Kocychem

Zapůjčím čtyřnohého přítele. Zn. Dohoda jistá.

Petrou Rycheckou

Sháním množství volného času, generátor energie a dvě sirky do očí. Zn. Cena dohodou.

Martinou Tothovou

Seznamovací inzerát je uveden již v čísle 4.

Vojtou Dvořákem

Místo inzerátu si najdete bulvární stránky dětských listů!

REDAKČNÍ ŠTAFETA

Iva Petře:

Jaký je tvůj nejsilnější zážitek z letošní Dětské scény?

Okamžik dnešního loučení s mým souborem, kdy jsme měli všichni pocit, že na sebe můžeme být pyšní a že se máme rádi a že už se těšíme na pondělní zkoušku.

Petra Pavlovi:

Jaké charakterové vlastnosti si ceníš na paní Blažkové?

Tupé důslednosti.

Pavel Zdeňkovi:

Změnil se nějak v průběhu Dětské scény Tvůj vztah ke zvířatům?

Rozhodně bych řekl, že rozhodně. Je to především tím, že jsem dostal dobrý příklad od svého přítele architekta a grafika Pavla Kocycha.

Zdeněk Martině:

Martino, chovaly se někdy děti v dílně jako zvířata?

Děti jsou vždycky jako zvířata. Někdy jsou tiše jako myšky, někdy dupou jako sloni, řvou jako pavíani, mlčí jako ryby, někdy jsou líné jako vši. V mé dílně by se jistě dala najít celá zoologická zahrada.

Martina Ivě:

Co jsi na Dětské scéně chtěla stihnout a nestihla?

Navštívit parčík s bustou Uffo Horna a obejít své oblíbené obchůdky – knihkupectví a second handy. Nebyla jsem dokonce ani v cukrárně.

Iva Vojtovi:

Vojto, spíš?

Občas. Chrrt... chrrt...

-všichni-

DOŠLO POŠTOU

napsali jste nám

Navrhujeme sepsat petici určenou pracovníkům kulturního domu v Trutnově. Nechceme totiž, aby byla paní Blažková, uklízečka, propuštěna, jak naznačoval komiks v čísle 5. Tam si nese výpověď do kanceláře ředitelky. Paní Rýgrová, nepřijímejte její výpověď. Líbí se nám a nechceme se s ní rozloučit.

členové jednoho souboru

Luděk Richter Dětské scéně

KNIHY O DIVADLE

HERECTVÍ S LOUTKOU - Léta očekávaný knižní hit dlouholetého protagonisty a druhdy ředitele Východočeského loutkového divadla DRAK v Hradci Králové a známého loutkářského všeučelce Jana Dvořáka. Z obsahu: umělecké citění, pozorovací smysl, představitost a fantazie, hravost, cit pro hmotu a fyziku, pro výtvarnost, pro hudbu a rytmus, smysl pro humor, komediální talent, post, pohyb, zrak, sluch, hmat, čich, chuť, loutky spodové, maňásci, maroty, javajky, loutky hůlkové, marionety, loutky plošné, stínohra, loutky kombinované, divadlo masek, herec a loutka, černé divadlo, věci, předměty, objekty, manekýn, mechanická divadla. Napsal Jan V. Dvořák, 100 stran, 72 barevných koláží, 150 Kč.

OD PŘEDMĚTU K LOUTCE, OD LOUTKY K DIVADLU - Již druhé vydání dvanácti kapitol o vzniku a možnostech výpovědi loutky a loutkou vede čtenáře cestou her, cvičení i přístupného teoretického výkladu od samotných počátků práce s předmětem až k plnohodnotnému uplatnění loutky v divadelní inscenaci. Velké množství fotografií a kreseb pomáhá vysvětlit probíraná témata a může být i další inspirací. Publikace je vhodná jak pro rodiče a učitele dramatické výchovy, tak pro ty, kdo dělají loutkové divadlo amatérsky či profesionálně. Z obsahu: může předmět něco říci tím, že je, kde je, jak je a jaká je, jaké lze použít předměty na jevišti, jaké téma nabízí materiál a funkce loutky, co vnáší asociace různých druhů loutek, jaký význam má její ikoničnost, jak z předmětu vzniká loutka, co přináší mizanscéna, co metafora a jak se loutka může stát prostředkem sdělení... Teorie, praxe, hry a cvičení. Napsal Luděk Richter, 56 stran, 35 Kč.

50 LOUTKÁŘSKÝCH CHRUDIMÍ - Publikace obsahuje vše, co se dá o špičkovém amatérském loutkářství posledních padesáti let zjistit. Od faktografických údajů o všech 988 uvedených inscenacích, jejich aktérech, seminářích, porotcích a udělených cenách, přes glosy, zajímavosti a postřehy dokumentující vývoj loutkářství až po medailony 43 souborů a 74 osobností, jež utvářely naše loutkové divadlo, odborná shrnutí jednotlivých etap a ucelený pohled na průběh celého půlstoletí českého loutkářství z pera E. Kolára, M. Česala, J. Císaře a dalších předních odborníků, jakož i seznam všech zúčastněných souborů a jejich inscenací. Napsal Luděk Richter, 210 stran, 168 fotografií a reprodukce všech plakátů LCH, 69 Kč.

PRAKTICKÁ DRAMATURGIE V

KOSTCE - Zbrusu nová publikace seznamuje zájemce se základy divadelní tvorby. Na přehledně vyloženém teoretickém základu s jasným směřováním do inscenační praxe, podloženým řadou konkrétních příkladů a dokladů, se čtenář dozví, jak vypadá proces vzniku divadelní inscenace a jak se na ní podílejí jednotlivé složky, jaký je smysl a obsah dramaturgie a jednotlivé kroky dramaturgické práce: z čeho vybírá, jaká jsou kritéria výběru, co a jak by měl probrat při poznávání předlohy, jak na základě tohoto poznání vytvořit dramaturgicko-režijní koncepci a konečně jak dle ní upravit text pro inscenaci. Napsal Luděk Richter, 60 stran, 48 fotografií, 68 kreseb, 59 Kč.

POHÁDKA... ...A DIVADLO - Pohádka je nejoblíbenější žánr předškolních a raně školních dětí, setkávají se s ní rodiče i učitelé, je častou látkou divadelní práce dětských souborů i souborů dospělých, hrajících pro děti. Je tedy dobře něco o ní vědět. Publikace začíná tím, z čeho pohádka vznikla ve folklorním prostředí a co určilo její podobu, obsah i formu. Velkou pozornost věnuje tomu, jaká pohádka je. Co je její podstatou. Jaké má vlastnosti. Co je jejím obsahem a jaký má smysl. Co člověku dává a v čem je blízká dnešnímu dítěti. To vše směřuje k otázce, jaké jsou zákonitosti, podmínky, překážky a nebezpečí její proměny z vyprávění na četbu, rozhlasovou či televizní hru, film nebo divadlo. Práce se zabývá lidovou pohádkou, především českou, a i když mnohé z toho platí i o všech ostatních druzích či žánrech pohádek, zaměřuje se především na pohádku kouzelnou neboli fantastickou. Napsal Luděk Richter, 102 strany, 95 Kč.

CO JE CO V POHÁDCE (Pohádkové realie) - abecedně řazený „slovníček“ přibližuje významy nejčastějších pohádkových realií: postav skutečných i fantastických, lidí, zvířat, předmětů, prostředí, činností, stavů a dalších motivů. Díky tomu je možné pochopit často úplně nové stránky pohádek do nečekané hloubky. Napsal Luděk Richter, cca 60 stran, 59 Kč.

OD POHÁDKY... ...K POHÁDCE (Od literatury k divadlu) - Praktické pokračování publikací Pohádka... ...a divadlo a Co je co v pohádce (Pohádkové realie) ukazuje cestu od literární předlohy k divadelnímu scénáři na jedné konkrétní pohádce - Erbenových Třech zlatých vlasech děda Vševeda. Začíná ukázkami devíti různých variant této pohádky, následuje pohádka K. J. Erbena, jeho pohled na ni a pak už rozborný rozbor vlastností této předlohy, tvorba dramaturgicko-režijní koncepce a hledání prostředků a konečně podrobná cesta od předlohy ke scénáři. Přístupně jsou zde vysvětleny všechny pro inscenátora důležité informace týkající se děje, času, místa, postav, tématu, důležitých motivů, kompozice, syžetu, žánru, stylu a jazyka, vhodného druhu divadla, řešení technických klíčových bodů a dalších významných motivů. Napsal Luděk Richter, cca 92 stran, 91 Kč.

Všechny tři publikace o pohádce (Pohádka... ...a divadlo, Co je co v pohádce, Od pohádky... ...k pohádce - v součtu 245 Kč) lze získat jako komplet za 199 Kč.

Knihy vydané zčásti za přispění Ministerstva kultury ČR lze získat na adrese: **DOBŘÉ DIVADLO DĚTEM - Společensví pro pěstování divadla pro děti a mládež, Chopinova 2, 120 00 Praha 2: 222 726 335, e-mail: osDDD@seznam.cz**

DOŠLO POŠTOU

napsali jste nám

Karel Tomas Dětské scéně

Pozor! Pozor! Pozor! Dílna mladých divadelníků Šumperk 2004

Termín: 13. – 22. 8., přihlášky nejlépe obratem, jinak do 10. 7. 2004

příjezdy: v pátek 13. srpna 2004 do večera * odjezdy: v neděli 22. srpna 2004 ráno * vlastní dílna: 8 dní mezi tím

Věkový limit: 16 - 26 let, výjimky směrem nahoru jsou možné, ale konzultujte telefonicky (pro takový případ však Vaši přihlášku potřebujeme mít po ruce), pod 16 let (počítá se den zahájení dílny) téměř nemožné.

S sebou (pro všechny dílny – individuální požadavky, jsou-li jaké, viz jednotlivé třídy): Pohodlné oblečení, ve kterém můžete pracovat, válet se po podlaze či trávníku. Obuv taktéž vhodná. Jakékoliv nápady, hudební nástroje, zvláštnosti. Psy není možné ubytovat!

Dílny, do kterých se můžete přihlásit:

A – Štěpán Chaloupka

- základy jevištní práce s důrazem na dramaturgickou, režijní a především hereckou interpretaci textu a improvizaci v daných okolnostech.

- herecké a režijní rozvíjení autorem daných situací.

- zvládnutí základních principů komediálního herectví a osvojení výrazových prostředků *komedie typů* (tedy nikoli jen *Komedie dell' arte*).

B – Juraj Benčík

DIVADLO NEVYRIEKNUÝCH SLOV

Zdá sa vám, že rozprávať sa dá len slovami? Omyl, omnoho výstižnejšie, prevdivejšie a presvedčivejšie o vašich pocitoch, postojoch, náladách, názoroch a o vás samých „angro“ rozprávajú vaše ruky, oči,

tváre, telá, dych, pach, chuť potu a neuchopiteľné tiché vibrácie vašich duší. V tichu - bez vypovedania jediného slova sa budeme učiť nachádzať tú krásu našich spotených neohrabaných tiel, ktoré najprv prehovorí a potom začnú, ak nám to bude dopriať, bez slova spievať

C – Petr Nůsek - Sacher

Šerm a šarm aneb V trojhranném klobouku Cassa-novy

Kostýmy z 18. století či jejich součásti či náznaky v jakékoli podobě vítány.

D – Peter Janků

Medzi divadlom a filmom - (na téma „Oidipus“) – výtvarná, produkční, filmová a (částečně) režijní část

E – Ondřej Pavelka

Medzi divadlom a filmom - (na téma „Oidipus“) – Herecká, filmově herecká, dramaturgická a (částečně) režijní část

F – Jozef Krasula

Autorské divadlo (divadlo ako radosť z tvorby) = herec, dramaturg a režisér v jednom.

G – Jana Sýkorová

Základy Kontaktní improvizace a improvizace spojená s uvědoměním si těla

H – Patrik Lančarič

Moderné-súčasné divadlo, réžia a herectvo.

Kontakt:

Přihlášky musí být zaslány na adresu (možno i faxem nebo e-mailem za současného odeslání pošty):

NIPOS ARTAMA (K. Tomas)

P.O.Box 12 / Blanická 4

120 21 Praha 2

nebo na fax č.221 507 955

či na e-mail: artama@volny.cz

najpozději do 10. 7. 2004

Telefonické dotazy (K. Tomas):

261 215 682, 221 507 971

603 480 111 (nutné případy a SMS)

TVÁŘE DNE

16.6.2004

KRISTOVA LÉTA

aneb ohlédnutí za deníkem Dětské scény

Dětská scéna má letos 33. narozeniny a její zpravodaj s názvem Deník vychází po třicáté. To naši redakci vedlo k touze ohlédnout se zpět a postupně se nořit hlouběji a hlouběji do historie nedávno uplynulé, listovat zažloutlými stránkami stále starších Deníků, porovnat práci předcházejících generací redaktorů, ale především zmapovat trendy, problémy, radosti i strasti Dětské scény v její minulosti.

DÍL ŠESTÝ TRICET LET TOMU NAZPĚT - DDS 1974

Vůbec první tiskovina vztahující se k národní přehlídce dětských divadelních souborů v Kaplici se jmenuje Kaplické divadelní léto. Má celkem 6 čísel (a navíc číslo 0, které pojednává o loňském ročníku přehlídky) a jeho podoba je čtyřstránková – vybírá se proto podstatně hůře.

Nejdříve citujeme z čísla 2, které vyšlo 25. června 1974.

A léto začalo

Kaplické divadelní léto začalo v pondělí 24. června 1974 v 10 hodin. Zahájil je předseda organizačního výboru s. Zábaj Čampula a vedoucí odboru kultury OPNV Český Krumlov s. Komen-da přivítáním čestných hostů: s. Aleny Řihoutové, místopředsedkyně JĚKNV, která spolu se s. Annou Ondráčkovou zastupovala i Krajský výbor KSČ, náměstka předsedy ONV Český Krumlov a zástupce okres. výboru KSČ, s. Jiřího Švece, zástupce Městského výboru KSČ v Kaplici ... a Kathu Malinkovou z NDR. S. Alena Řihoutová v zahajovacím projevu zdůraznila, že mnohaletou práci KSČ se jako červená nit táhne péče o mladé lid jako výraz péče o budoucnost národa. Výchova estetická jako neoddelitelná součást celého komplexu komunistické výchovy se nezdírá stává přirozeným, nenásilným nástrojem společenské a politické výchovy mladých lidí. Nejpřirozenější pro mladého člověka je, dostává-li se mu uměleckého prostředí prostřednictvím opět mladého člověka. Kulturní pracovníci našeho kraje jsou si toho dobře vědomi. Proto má v kraji tak významné místo práce dětských souborů a zájmové umělecké činnosti. Národní soutěž, která dnes začíná, má vedle měření sil především ukázat, jakými formami lze na děti působit, jak je zaujmout, jak je vychovávat. Účinně přispěje k plnění usnesení červencového pléna ÚV KSČ v předvečer slavného 30. výročí osvobození republiky Sovětskou armádou.

Číslo 3 z 26. června 1974 dokazuje, že i v dřevních dobách kaplického zpravodaje docházelo k omylům a tiskařští šotci byli stejně nenasytí jako dnes:

Pozor, došlo k omylu!

Včera jsme psali o tom, že s první návštěvníci

Kaplického divadelního léta, s. Kühnerovou, přijela její malá dcera. Omlouváme se s Kühnerové i vám. Oklamaly nás dlouhé vlasy. Tedy ne dcera, ale šikovný a vnímavý kluk – Kuba, jinak častý návštěvník divadla.

V čísle 5 z 28. června se oslavovalo:

A léto běží, vážení...

Dnes slaví své narozeniny režisérka dětského divadelního souboru Klobouček při LŠU Klimkovic Eva Magerová. Přejeme jí všechno nejlepší – jí i jejímu souboru. Mají ještě všichni daleko, velmi daleko do té doby, než se o nich bude říkat „a léta běží, vážení...“.

Vyslovujeme uznání České ústřední radě PO, že zvolila i termín národní přehlídky tak výhodně, že již druhá z vedoucích souborů může slavit narozeniny v družném kolektivu národní přehlídky.

Z čísla 6 jsme pro vás vybrali recenzi na slavné představení hry Koráb Racek od Jaromíra Sypala.:

Říkájí seminaristé.

O divadle trochu jinak, aneb Sny, hry a skutečnost.

Jak vést děti, aby byly na pionýrských schůzkách šťastné? Jak si s dětmi hrát, aby byly zachovány hodnoty, o které při výchově mládeže usilujeme? Myslím si, že na tyto otázky, které jsou mnohde palčivé, zcela výrazně dává odpověď autor hry Jaromír Sypal.

Při práci s mládeží nemá cenu mentorování, nařizování, jenom citlivý přístup, kamarádství, rada, pochopení jednoho s druhým je tím lékem, který dokáže všechny tóny či písmenka morseovy abecedy seřadit podle pořádku, takže stačí uhodit jen na jednu strunu a ihned se rozezní píseň, „Již začal velký bál, náš radostný karneval“.

Ano, souhra, kamarádství, opravdové a ničím nezraněné přátelství, vzájemná ohleduplnost, cit a optimismus v práci s dětmi, to jsou ty hodnoty, které hledáme i v dětském divadle a kterým chceme mladou generaci učit. Vždyť Sypalova hra jasně říká, že branná hra, život v přírodě či sport je pro dítě fádni, když se nedostává pochopení a zápalu u pionýrského vedoucího, když dítě není do hry zapojeno ve svém kamarádstvím kolektivu.

Celému divadelnímu kolektivu kaplického Racka se podařilo otevřít před diváky prostor a ukázat možnosti našeho dětského divadla. Mnohdy jen naznačili prvky a hodnoty socialistické výchovy, kterých se stačí jen chopit a citlivě přivést do života. Poděkování patří samému autorovi, který hrou dokázal, že rozumí dětem a jejich dětskému světu.

M.Ch.

Protože čtete poslední číslo roku 2004, hodí se na závěr dodat i poslední odstavec zpravodaje z roku 1974:

poděkování

...Vás, své milé hosty národní přehlídky, rádi uvidíme a přivítáme kdykoli v budoucnosti, třeba hned zítra. Rádi přivítáme zahraniční hosty Léta i jejich přátele. Přejeme vám hodně pěkných dnů a na shledanou!

vybrala-ivd-

TVÁŘE DNE

16.6.2004

ŠTAFETA

Štafeta je zvláštní věc – sami o sobě v ní nic moc neznamenáte. Můžete běžet, jak nejrychleji umíte, ale neběží-li stejně rychle a usilovně i ti před vámi a po vás, veškerá vaše námaha je k ničemu. Jako symbol společného cíle s sebou nesete kus klacku, štafetový kolík, a nebo třeba hořící pochodeň - znak smlouvy mezi vámi, která říká, že sice vy sami ovlivníte jen malinký kousek celku ... ale podaří-li se takových kousků dát k sobě více, vše do sebe jako zábrakem zaklapne a vy vystupujete na Olymp vítězství.

Takovouto pochodní či štafetovým kolíkem letošní Dětské scény jsou tři otázky, které každý den naleznete v této rubrice. Tím, kdo se ptá, i tím, kdo odpovídá, bude vždy někdo z vás – někdo, komu bude předcházejícím osloveným předána štafeta.

Dnes ji v rukou drží **Zina Rýgrová**, které se ptá **Jiřiny Lhotské**:

1. Na co jsi myslela, když jsi 11.6. přijížděla do Trutnova?

Na to, že červen je nejlepší měsíc na Dětskou scénu, na to, že uvidím spoustu zajímavých představení, že si popovídám s lidmi, které mám ráda a nevidím je každý den a dám si s nimi třeba zmrzlinu nebo deci dobrého vína.

2. Co je na práci předsedkyně lektorského sboru přehlídky nejhorší a nejtěžší?

Nejhorší nic, nejtěžší teď taky nevím, ale nejdůležitější, asi jako pro ostatní lektory, sledovat pozorně všechna představení (a to nám jich organizátoři dokázali připravit i šest za den), aby nám nic neuteklo a abychom pak každé z nich dopodrobna a objektivně mohli zhodnotit.

3. Jsi už v Trutnově na Dětské scéně poněkolikáté. Z čeho máš vždycky (nebo alespoň většinou) radost?

V Trutnově jsem popáté, tedy vlastně pokaždé, a největší radost mám vždycky, když soubory a jejich vedoucí odjíždějí domů s pocitem, že to trutnovské setkání s diváky i s lektory stálo za to.

A komu pokládá otázky Jiřina?

každému účastníku Dětské scény

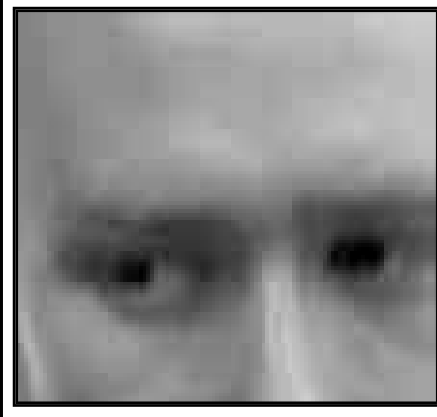
1. Chtěl/a/ bys přijet na Dětskou scénu zase?
2. Myslíš, že divadlo /recitace/ je obor, který si vybereš i v příštím životě?

Jestli jste odpověděli na obě otázky ano, tak se s vámi těším na shledanou.

JL

BULVÁR

Vzduchem se šíří nákaza! Po celý dnešní den jsme měli možnost sledovat davy seminaristů, účastníků a dokonce malých dětí, jak se pohybují po Trutnově s kapesníky u úst, oči a nosů. Z dobře informovaných zdrojů jsme se dozvěděli, že neznámá nákaza, projevující se kýchním, nepředvídatelnými záchvaty pláče a vytrvalým slzením se velmi rychle rozšířila mezi návštěvníky Dětské scény. Celá řada z nich dokonce musela přehlídku opustit a odcestovat domů, kde budou muset podstoupit dlouhotrvající domácí léčbu. „Je to smutné“, řekl nám jeden z hlavních organizátorů J.H.: „Člověk se celý rok snaží, vše připravuje, plánuje, a teď tohle!“ Zdá se, že poučením pro příští ročníky by mohlo být nedovolit účastníkům tak blízký kontakt a příležitost k seznámení. Vždyť komunikovat se dnes dá i jinak a s menšími riziky emotivních úrazů!

DNEŠNÍ PROGRAM ČTVRTEK 17. 6.

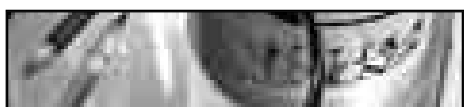
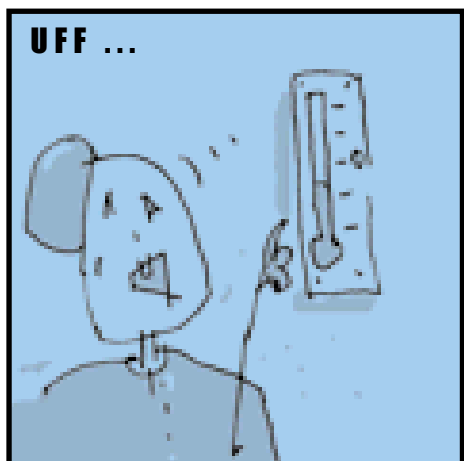
8.30 - 12.00

semináře pro dospělé

seminář A
seminář B
seminář C

BLAŽKOVÁ 2004 - DÍL 7

TRUTNOVSKÁ ZIMA

Deník Dětské scény - Trutnov 2004. Číslo 6.

Redakce: Iva Dvořáková, Zdeněk Dlabola, Petra Rychecká, Pavel Kocych. Foto: Zdeněk Fibír. Tisk: Ofset Úpice. Redakce sídlí v Národním domě. Uzávěrka - 17.6.2004 v 4:08. Vychází - ve čtvrtek 17.6.2004 ve 10.30. Náklad - 300 ks.